УДК 371.122-057.87

Т.А. Кравцова, викл. *(ХДУХТ, Харків)*
А.С. Інюхіна, викл. *(ХДУХТ, Харків)*

НАУКОВА СТУДЕНТСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ – ОДНА ІЗ ФОРМ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ

У сучасній системі вищої освіти науково-дослідна діяльність студентів є одним з важливих компонентів професійної підготовки майбутніх фахівців. Самостійна дослідницька робота спрямована на розширення отриманих теоретичних знань та вдосконалення навичок їх практичного застосування. Однією з ефективних форм організації самостійної роботи є студентські наукові конференції, що дозволяють реалізувати сучасний комунікативно-компетентнісний підхід до освіти.

Участь у конференції вимагає від іноземних студентів певного рівня розвитку предметної компетенції, володіння мовою науки та комунікативної компетенції з урахуванням їх майбутньої професійної орієнтації, а також передбачає у студента сформованих умінь у різних видах мовленнєвої діяльності.

Насамперед, студенти повинні володіти навичками читання: читати з охопленням загального змісту; виділяти основний зміст в прочитаному; відокремлювати з прочитаного те, що відповідає темі доповіді на конференції; групувати відібраний матеріал відповідно до заявленої теми доповіді.

Готуючись до конференції, студенти вивчають наукову й науково-дослідницьку літературу, тобто автентичні тексти. Широко використовуються матеріали з Інтернету. Для даного етапу підготовки доповіді характерна пізнавальна активність та висока мотивація студентів, оскільки вивчаються матеріали, які пов’язані з майбутньою спеціальністю, не тільки російською, а й рідною мовою.

Для виступу на конференції студенти-іноземці повинні вміти підготувати письмовий текст доповіді на основі відібраної та переробленої інформації, тобто їм необхідне вміння створити письмове монологічне репродуктивне висловлювання на основі прочитаних текстів.

Текст доповіді повинен бути побудований відповідно до законів усної публічної наукової мови. Насамперед, студенту необхідно сформулювати мету й висновки в доповіді, не повторюючи її назви. Це потребує певного набору синонімічних конструкцій.

Спочатку текст доповіді повинен бути орієнтований на усну форму представлення. Відповідно до цього в тексті доповіді студентам доцільно використовувати вже добре відомі синтаксичні конструкції. Так, доцільно замінювати прикметникові та дієприкметникові звороти, які часто зустрічаються в науковій літературі, на складні речення зі сполучником «який». Довжина речень також повинна враховуватися доповідачем.

Велику увагу слід приділяти порядку слів. Важлива роль у такому редагуванні тексту належить, безумовно, викладачеві, який має спрогнозувати сприйняття іноземцями тексту доповіді в усній формі.

Необхідно звернути увагу також на час звучання доповіді на конференції.

Іноземні студенти, виступаючи на конференції, зазвичай зачитують свою доповідь. Це вимагає володіння вміннями вимови у звуковому, акцентно-ритмічному та інтонаційному оформленні мови. При підготовці виступу під керівництвом викладача проводиться інтонаційна розмітка тексту доповіді.

Крім того, виступаючи з доповіддю, іноземні студенти повинні орієнтуватися на норми фонетичної культури російської мови: вимовляти текст в середньому темпі, чітко й голосно, стежити за тембром мови. Досягти цього можна лише в результаті багаторазового читання тексту з інтонаційною розміткою під керівництвом викладача.

Участь у конференції передбачає сформованість мовних умінь в області аудіювання та говоріння. Слухачам необхідно вміння розуміти доповідь й питання щодо його змісту. Доповідач повинен бути готовий до відповідей на запитання зацікавлених слухачів без використання письмового тексту. Частина питань може бути передбачена викладачем при підготовці тексту доповіді. Іншими словами, у виступаючого повинен бути в запасі додатковий матеріал по темі доповіді для комфортного самовідчуття при можливому його обговоренні. Прогнозування такого роду створює творчу атмосферу на конференції.

Цінність такої форми навчання, як наукова конференція має велике значення, тому що в них беруть участь багато іноземців, російська мова яких характеризується специфічними рисами акценту. Участь у конференції дозволяє розвивати навички сприйняття іноземцями, які володіють певними мовами, російської мови інших іноземців, мовлення яких характеризується іншими акцентними рисами.